

A Miniszterelnökség közleménye az orosz-ukrán háború miatt a közbeszerzéseket érintő uniós szankciókról

Az Európai Unió Tanácsa 2022. április 8-án elfogadta az Oroszország elleni szankciók kibővítéséről szóló rendeletét¹ (a továbbiakban: rendelet), amellyel tilalmat vezetnek be az Oroszországhoz köthető személyek közbeszerzésekben és a közbeszerzési szabályok alá nem tartozó egyes állami beszerzésekben való részvétele tekintetében.

A rendelet hatálya alá tartozó közbeszerzések és beszerzések esetén **TILOS** bármely **közbeszerzési szerződés vagy koncessziós szerződés odaítélése** a rendeletben meghatározott személyek részére, illetve az **ilyen szerződések teljesítésének folytatása**.

A rendeletet **2022. április 9-től** kell alkalmazni. A rendelet **közvetlenül alkalmazandó uniós jogszabály**, az ajánlatkérők tehát azt magyar jogi rendelkezések közvetítése nélkül kötelesek alkalmazni. Jelen Közlemény célja, hogy tájékoztatást nyújtson az ajánlatkérőknek a rendelet tartalmáról, valamint arról, hogy a közbeszerzési eljárásaik és érintett szerződéseik tekintetében hogyan tudnak megfelelni a rendeletből eredő jogi kötelezettségeknek.

A tilalom azonban nem vonatkozik a 2022. április 9. előtt kötött szerződéseknek a 2022. október 10-ig történő teljesítésére.

1. A tilalom tárgyi hatálya

A rendeletet Magyarországon a következő közbeszerzésekre és beszerzésekre, valamint az azok útján megkötött szerződésekre kell alkalmazni:

- Valamennyi, – a részekre bontás tilalmára tekintettel – uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű, a közbeszerzésekről szóló **2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) szerint lefolytatott közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárás**
- Valamennyi, – a részekre bontás tilalmára tekintettel – uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű, a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló **2016. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Vbt.) szerint lefolytatott védelmi és biztonsági célú beszerzési eljárás**
- **A Kbt. és a Vbt. hatálya alá nem tartozó, következő beszerzések**
  - A Kbt. 9. § (1) bekezdés g) pontja, (8) bekezdés b)-f) pontja és h)-j) pontja, és (9) bekezdése, 10. § (2) bekezdése, 12. § (1)-(3) és (5) bekezdése, 14. § (2)-(3) bekezdése és (6) bekezdés a)-c) pontja alapján kivételi körbe tartozó beszerzések,
  - Kizárólag koncessziók esetén a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pontja alapján kivételi körbe tartozó beszerzések, és kizárólag védelmi és biztonsági tárgyú koncessziók esetén a Kbt. 9. § (1) bekezdés b) pontja alapján kivételi körbe tartozó beszerzések,

¹ A TANÁCS (EU) 2022/576 RENDELETE (2022. április 8.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról

- A Vbt. 7. § (1) bekezdés 4-7., 9-11. és 13. pontja alapján kivételi körbe tartozó beszerzések.

2. A tilalom személyi hatálya

A rendelet szerinti tilalmat a következő személyekre kell alkalmazni:

- a) **orosz állampolgár**, vagy **oroszországi lakóhelyű/székhelyű természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv**;
- b) olyan jogi személy, szervezet vagy szerv, amely **tulajdonosi jogainak több mint 50 %-ával közvetlenül vagy közvetve az a) pontban** említett valamely szervezet rendelkezik; vagy
- c) olyan természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv, amely az **a) vagy b) pontban** említett valamely szervezet **nevében vagy irányítása szerint jár el**;

ideértve **a szerződés értékének 10 %-át meghaladó alvállalkozókat, szállítókat vagy szervezeteket**, amelyeknek a **kapacitásait** a közbeszerzési irányelvek értelmében **igénybe veszik**.

3. A rendelet hatálya alóli mentesülés lehetősége

A rendelet lehetőséget biztosít az ajánlatkérők számára a tilalomtól való eltérésre. A hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok **engedélyezhetik az ajánlatkérők számára a közbeszerzési vagy koncessziós szerződés odaítélését vagy az ilyen szerződés teljesítését** amennyiben azok célja:

- az atomenergia polgári célú felhasználása tekintetében meglévő képességek működtetése, karbantartása, leszerelése és radioaktív hulladék-gazdálkodása, fűtőanyag-ellátása és fűtőanyag-utókezelése, valamint biztonsága, továbbá a polgári célú nukleáris létesítmények befejezéséhez szükséges tervezés, építés és megbízások folytatása, valamint prekursor anyagok szállítása orvosi radioizotópok előállításához és hasonló gyógyászati alkalmazásokhoz, környezeti sugárzási helyzet ellenőrzését szolgáló kritikus technológia, továbbá a polgári célú nukleáris együttműködés, különösen a kutatás és fejlesztés területén;
- az űrprogramok keretében való kormányközi együttműködés;
- olyan, feltétlenül szükséges termékek vagy szolgáltatások nyújtása, amelyek csak a rendelet személyi hatálya alá eső személyek által, illetve amelyek elegendő mennyiségben csak e személyek által nyújthatók;
- az uniós és a tagállamok Oroszországban található diplomáciai és konzuli képviseleteinek működése, ideértve a küldöttségeket, nagykövetségeket és missziókat, vagy a nemzetközi joggal összhangban mentességet élvező, Oroszországban található nemzetközi szervezetek működése;
- földgáz és kőolaj – többek között finomított kőolajtermékek -, valamint titán, alumínium, réz, nikkel, palládium és vasérc megvásárlása, behozatala vagy szállítása Oroszországból vagy Oroszországon keresztül az Unióba; vagy
- a rendelet XXII. mellékletében felsorolt szén és egyéb szilárd fosszilis tüzelőanyagok megvásárlása, behozatala vagy szállítása az Európai Unióba 2022. augusztus 10. napjáig.

Az engedély megadására hatáskörrel rendelkező hatóságról a következő honlapon tájékozódhatnak, ahol rövidesen elérhető lesz a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos információ is:

<https://kormany.hu/kulgaszdasagi-es-kulugyminiszterium/ensz-eu-szankcios-tajekoztato>

4. A rendelet alkalmazásához kapcsolódó kötelezettségek

A rendelet hatálya alá tartozó, előkészítési szakaszban álló, illetve folyamatban lévő közbeszerzési vagy koncessziós szerződések odaítélésével valamint a már megkötött szerződések teljesítésének folytatásával kapcsolatban a Miniszterelnökség az alábbi, a rendelet alkalmazásához kapcsolódó kötelezettségekre kívánja felhívni a közbeszerzési szereplők (elsősorban az ajánlatkérők) figyelmét.

A Miniszterelnökség a rendelet szerinti személyi hatály alá tartozás ellenőrzésére jelen közlemény 1. számú mellékletében található nyilatkozatmintát bocsájtja az ajánlatkérők rendelkezésére (a nyilatkozatminta kizárólag a jogalkalmazás segítése érdekében készült, jelen közlemény és a minta a Miniszterelnökség jogi álláspontját tükrözi, jogi kötelező erővel nem bír).

4.1. A közbeszerzési szerződés vagy koncessziós szerződés odaítélésnek tilalma

A rendeletről következően – összhangban a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésben foglalt kötelezettségekkel – az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési vagy koncessziós szerződés odaítélése során ellenőrizni, hogy a részvételre jelentkező, ajánlattevő, valamint a részvételi jelentkezésben, ajánlatban már ismert és a szerződés értékének több mint 10 %-át teljesítő alvállalkozó, szállító vagy kapacitást biztosító szervezet a tilalom személyi hatálya alá tartozik-e vagy sem.

4.1.1. Az odaítélési tilalom alkalmazása a még meg nem indított közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás esetében

A rendelet hatálybalépését követően a még meg nem indított eljárás esetén ajánlatkérőnek javasolt a közbeszerzési dokumentumokban nyilatkozattételi kötelezettséget előírnia a részvételre jelentkező vagy ajánlattevő számára arra vonatkozóan, hogy a tilalom személyi hatálya saját magára valamint a részvételi jelentkezésben, ajánlatban már ismert és a szerződés értékének 10 %-át meghaladó alvállalkozóra, szállítóra vagy kapacitást biztosító szervezetre kiterjed-e vagy sem.

A bírálati szakasz során, ha ajánlatkérő megállapítja a részvételi jelentkezésben, ajánlatban benyújtott nyilatkozat alapján, hogy részvételre jelentkező vagy ajánlattevő a tilalom hatálya alá tartozik, ajánlatkérő köteles a részvételi jelentkezést, ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánítani. Amennyiben a részvételre jelentkező vagy ajánlattevő a nyilatkozatot nem, vagy hiányos tartalommal nyújtja be, ajánlatkérő a Kbt. 71. §-a szerinti hiánypótlás keretében köteles felhívni a részvételre jelentkezőt vagy ajánlattevőt a hiányosságok orvoslására, amennyiben ez sikertelen, ajánlatkérő köteles a részvételi jelentkezést, ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e)

pontjára alapozva érvénytelenné nyilvánítani. Ha a részvételre jelentkező vagy ajánlattevő által az eljárásban már bejelentett, a szerződés értékének 10 %-át meghaladó alvállalkozó, szállító vagy kapacitást biztosító szervezettel összefüggésben kerül megállapításra a tilalom személyi hatálya alá tartozás, ajánlatkérő a Kbt. 71. §-a szerinti hiánypótlás keretében hívhatja fel a részvételre jelentkezőt vagy ajánlattevőt az érintett szervezet, személy cseréjére, a hiánypótlási felhívásban foglaltak nem teljesítése pedig a részvételi jelentkezés vagy ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pont szerinti érvénytelenségét vonja maga után.

4.1.2. Az odaítélési tilalom alkalmazása a 2022. április 9. napján folyamatban lévő vagy azt követően már megindított közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás esetében

A folyamatban lévő közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás során – ha az ajánlatkérő a tilalom alkalmazhatóságát más módon nem ellenőrizte – a Kbt. 71. §-a szerinti felvilágosítás kéréssel javasolt felhívnia ajánlatkérőnek a részvételre jelentkezőt vagy ajánlattevőt, hogy nyilatkozzon arról, hogy a tilalom személyi hatálya saját magára valamint a részvételi jelentkezésben, ajánlatban már ismert és a szerződés értékének 10 %-át meghaladó alvállalkozóra, szállítóra vagy kapacitást biztosító szervezetre kiterjed-e vagy sem.

Amennyiben a benyújtott felvilágosítás kérés alapján megállapítható, hogy a tilalom személyi hatálya fennáll, vagy – a felvilágosítást nem, vagy hiányos tartalommal nyújtják be – ajánlatkérő köteles a részvételi jelentkezést, ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánítani. Ha a tilalom személyi hatálya a részvételi jelentkezésben, ajánlatban már ismert, a szerződés értékének 10 %-át meghaladó alvállalkozó, szállító vagy kapacitást biztosító szervezet vonatkozásában állapítható meg, ajánlatkérő a közlemény 4.1.1. pontjában írt lehetőséggel egyezően, hiánypótlás keretében hívhatja fel a részvételre jelentkezőt, ajánlattevőt a tilalom személyi hatálya alá eső szervezet, személy cseréjére, ennek nem teljesítése pedig a részvételi jelentkezés, ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pont szerinti érvénytelenségét eredményezi.

4.2. A közbeszerzési szerződés vagy koncessziós szerződés teljesítésének tilalma

A rendeletről következően az ajánlatkérő – legalább azokban az esetekben, ahol erre utaló körülmény felmerül – a már megkötött, teljesítés alatt álló egyes szerződéseinek tekintetében is köteles ellenőrizni a nyertes ajánlattevő szerződő fél (lehetőség szerinti) nyilatkoztatásával, hogy a tilalom személyi hatálya a szerződő félre, illetve a teljesítésben részt vevő, a szerződéses érték 10 %-át meghaladó alvállalkozóra, szállítóra vagy kapacitást biztosító szervezetre kiterjed-e vagy sem.

4.2.1. A teljesítés folytatásának tilalma a 2022. április 9. napját megelőzően lefolytatott közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként 2022. április 9. napját megelőzően megkötött szerződés tekintetében

A rendelet szerinti teljesítés folytatásának tilalma nem alkalmazandó a 2022. április 9. napja előtt kötött szerződéseknek a 2022. október 10. napjáig történő teljesítésére. Amennyiben a nyertes ajánlattevő a rendelet személyi hatálya alá tartozik, a szerződést

2022. október 10. napjáig az uniós jog alapján közvetlenül érvényesülő teljesítési tilalomra tekintettel meg kell szüntetni, a felek a megszüntetésre vonatkozó megállapodásukban rendezhetik a jogviszony lezárásához szükséges kérdéseket. Amennyiben ez nem történik meg, a szerződés teljesítése 2022. október 10. napjától a rendelet alapján tilos, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:179. § szerint a teljesítés lehetetlenné válását eredményezi.

Ha alvállalkozó, szállító vagy a kapacitást biztosító szervezet tekintetében áll fenn a rendelet személyi hatálya, a nyertes ajánlattevőként szerződő fél köteles e szervezettel a szerződés teljesítésével összefüggésben fennálló üzleti kapcsolatot 2022. október 10. napjáig megszüntetni. Ellenkező esetben az ajánlatkérő köteles a szerződést felmondani a rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében.

Ajánlatkérő nem köteles a megszüntetésből eredő kártérítési igények megtérítésére, amennyiben a szerződéses jogviszony megszüntetésére a rendelet szerinti valamely feltétel fennállása miatt kerül sor, figyelemmel arra, hogy a jogviszony megszüntetésére vonatkozó kötelezettség a rendeletből ered.

4.2.2. A teljesítés folytatásának tilalma a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként 2022. április 9. napját követően megkötött szerződés tekintetében

Abban az esetben, ha közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként a szerződés megkötésére a rendelet hatályba lépését követően került sor az odaítélési tilalomra tekintet nélkül – amennyiben megállapításra kerül, hogy nyertes ajánlattevő a rendelet személyi hatálya alá tartozik – a szerződést a Ptk. 6:95 § alapján semmisnek kell tekintetni.

Ha a tilalom csak az alvállalkozó vagy kapacitást biztosító szervezet tekintetében állt fenn, és a szerződés megkötésekor szintén jogszabályba ütközött, de – a Kbt. vonatkozó rendelkezéseinek betartása mellett – a tilalommal érintett szereplő cseréjével a Ptk. 6:111. § alapján a szerződés érvényessé válására van lehetőség.

A rendelet hatálybalépését követően a még meg nem indított eljárás esetén ajánlatkérőnek javasolt továbbá, hogy az ajánlatkérő a szerződéses feltételek körében is gondoskodjon szükség szerint olyan rendelkezésekről, amely a teljesítés időszakára vonatkozó tilalom betartásának ellenőrizhetőségét és betartását biztosítja.

NYILATKOZAT MINTA

NYILATKOZAT

az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU tanácsi rendelet 5k. cikk (1) bekezdése szerinti tilalomról

Alulírott (...) a(z) (...) képviselőjeként a (...) tárgyú közbeszerzési eljárással/koncessziós beszerzési eljárásban, mint Részvételre jelentkező/Ajánlattevő az alábbi nyilatkozatot teszem:

1. Az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU tanácsi rendelet (a továbbiakban: rendelet) 5k. cikk (1) bekezdés a)-c) pontjában előírtakra figyelemmel a Részvételre jelentkező/Ajánlattevő nem

a) orosz állampolgár, vagy oroszországi lakóhelyű/székhelyű természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv;

b) olyan jogi személy, szervezet vagy szerv, amely tulajdonosi jogainak több mint 50 %-ával közvetlenül vagy közvetve az a) pontban említett valamely szervezet rendelkezik; vagy

c) olyan természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv, amely az a) vagy b) pontban említett valamely szervezet nevében vagy irányítása szerint jár el.

2. A rendelet 5k. cikk (1) bekezdés a)-c) pontjában előírtakra figyelemmel a részvételi jelentkezésben/ajánlatban a szerződés értékének 10 %-át meghaladó bármely alvállalkozóként, szállítóként, kapacitást biztosító szervezetként megjelölt szervezet nem

a) orosz állampolgár, vagy oroszországi lakóhelyű/székhelyű természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv;

b) olyan jogi személy, szervezet vagy szerv, amely tulajdonosi jogainak több mint 50 %-ával közvetlenül vagy közvetve az a) pontban említett valamely szervezet rendelkezik; vagy

c) olyan természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv, amely az a) vagy b) pontban említett valamely szervezet nevében vagy irányítása szerint jár el.

3. Részvételre jelentkező/Ajánlattevő a közbeszerzési eljárásban való nyertessége esetén a szerződés teljesítése során nem vesz igénybe olyan, a szerződéses érték 10 %-át meghaladó, alvállalkozóként, szállítóként, kapacitást biztosító szervezetként megjelölt szervezetet, mely vonatkozásában a rendelet 5k. cikk (1) bekezdés a)-c) pontjában előírt feltételek valamelyike teljesül.

Kelt: ..... év ..... hónap .... napján

_____
(cégszerű aláírás)

2. sz. melléklet

Szankcióval érintett kivételek listája

2014/23/EU irányelv	2014/24/EU irányelv	2014/25/EU irányelv	Kbt. ref
	7. cikk		9. § (9)
11. cikk	8. cikk		9. § (1) g)
10. cikk (8) b)	10. cikk b)	21. cikk i)	9. § (8) b)
10. cikk (8) c)	10. cikk c)	21. cikk b)	9. § (8) c)
10. cikk (8) d)	10. cikk d)	21. cikk c)	9. § (8) d)
10. cikk (8) e)	10. cikk e)	21. cikk d)	9. § (8) e)
10. cikk (8) f)	10. cikk f)	21. cikk e)	9. § (8) f)
10. cikk (8) g)	10. cikk h)	21. cikk h)	9. § (8) h)
	10. cikk i)	21. cikk g)	9. § (8) i)
10. cikk (8) h)	10. cikk j)		9. § (8) j)
		18. cikk	10. § (2)
13. cikk		29. cikk	12. § (1)-(3)
14. cikk		30. cikk	12. § (5)
10. cikk (1)			14. § (3) a)
10. cikk (3)			14. § (3) b)-c)
10. cikk (6) a)			9. § (1) b)*
10. cikk (6) b)			14. § (6) a)
10. cikk (6) c)			14. § (6) b)
10. cikk (6) d)			14. § (6) c)
10. cikk (6) e)			Ld. Kbt. egyéb rendelkezéseit
10. cikk (8) a)			9. § (8) a)*
10. cikk (9)			14. § (3) d)
10. cikk (10)			14. § (2) a)
12. cikk (1)-(2)			14. § (2) b)

2009/81/EK irányelv	Vbt. ref
13. cikk a)	7. § (1) 4.
13. cikk b)	7. § (1) 5.
13. cikk c)	7. § (1) 6.
13. cikk d)	7. § (1) 7.
13. cikk f)	7. § (1) 9.
13. cikk g)	7. § (1) 10.
13. cikk h)	7. § (1) 11.
13. cikk j)	7. § (1) 13.